

Tájékoztató a foglalkoztatók részére a közérdekű munka végrehajtásával kapcsolatban

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.), **a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól** szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) valamint **a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról** szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: bv. kódex) rendelkezik a közérdekű munka büntetés végrehajtásával kapcsolatos közérdekű munka végzésére kijelölhető foglalkoztatókról, a foglalkoztatói nyilvántartásról.

Közérdekű munka végzésére kijelölhető foglalkoztatók

A Szabs. tv. 144/A. § (5) bekezdése alapján, az állami foglalkoztatási szerv által vezetett foglalkoztatói nyilvántartásba közérdekű munka végzésére kijelölhető foglalkoztatóként

- a helyi önkormányzat, valamint az önkormányzati társulás,
- a költségvetési szerv,
- az állami, az önkormányzati fenntartású oktatási, szociális és egészségügyi intézmény,
- az egyházi intézmény,

valamint a 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Kftv.) 1. § (3) bekezdés *f)–j)* pontjában meghatározott

- állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam, önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet,
- vízitársulat,
- erdőgazdálkodó, amennyiben a közfoglalkoztatás keretében
  - az erdő külön törvényben meghatározott közjóléti céljainak megvalósítása érdekében végzett feladatok ellátására,
  - a természeti károkat szenvedett erdőterületek rehabilitációjára,
  - erdészeti sétautak, turistautak és tanösvények kijelölésére, karbantartására,
  - határjelek és környezetének karbantartására,
  - tűzpászták készítését és tűzmegelezést szolgáló feladatok ellátására,
  - kommunális hulladék gyűjtésére és elszállítására,
  - az erdőterület kommunális szennyeződéstől való tisztítására kerül sor,
- a Kftv. 1. § (2) bekezdés *d)* pontjában meghatározott feladatok (*a helyi vagy azon túlmutató közösségi – így különösen – egészségmegőrzési, szociális, nevelési, oktatási, kulturális, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelmi, természet-, környezet- és állatvédelmi, gyermek- és ifjúságvédelmi, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével sport, közrend és közlekedésbiztonsági, ár- és belvízvédelmi célú, közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat*) ellátása esetén a szociális szövetkezet,
- a vasúti pályahálózat-működtető szervezet a vasúti pálya és környezete tisztántartásával, a kapcsolódó területek növényzetének karbantartásával, továbbá a vasúti üzemi létesítmények fenntartója az üzemi létesítmény állagmegóvásával kapcsolatos feladatai ellátásában.

A Szabs. tv. 144/A. 1. § (5) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott foglalkoztatók

- a helyi önkormányzat, valamint az önkormányzati társulás,
- az állami, az önkormányzati fenntartású oktatási, szociális és egészségügyi intézmény

kötelesek bejelenteni,

a Szabs. tv. 144/A. 1. § (5) bekezdés b), d) és e) pontjában meghatározott foglalkoztatók

- a költségvetési szerv,
- az egyházi intézmény, valamint
- Kftv.1. § (3) bekezdés f)–j) pontjában meghatározott (lásd. fentebb) foglalkoztatók

bejelenthetik

az állami foglalkoztatási szerv részére a Szabs. tv. 144/A. 1. § (2) bekezdés a)–i) pontjaiban foglalt

- a foglalkoztató megnevezésére, elérhetőségére,
- a közérdekű munka jellegére (FEOR), a munkakör megnevezésére, leírására, a foglalkoztatónak a közérdekű munkával érintett tevékenységére (TEÁOR),
- a foglalkoztató által igényelt létszámra,
- a munkavégzés helyére,
- a munkavégzés napi időtartamára (tól–ig),
- a napi munkaidő legkisebb és legmagasabb mértékére,
- az arra vonatkozó adatokra, hogy a közérdekű munka szabad- és munkaszüneti napokon végezhető-e,
- az egy napon foglalkoztatható személyek legkisebb és legnagyobb számára, valamint
- a munka végzéséhez szükséges iskolai végzettségre, szakképesítésre

vonatkozó adatokat.

A bv. kódex 281. § (3) bekezdése alapján a foglalkoztatói nyilvántartásba közérdekű munka végzésére kijelölhető munkahelyként nyilvántartásba vehető

- a központi és a helyi önkormányzati költségvetési szerv,
- az állami és az önkormányzati fenntartású intézmény,
- az állami és az önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam vagy az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet,
- a helyi közszolgáltatást végző egyéb szervezet,
- az egyházi jogi személy,
- a közhasznú jogállású szervezet,
- a civil szervezet,
- a gazdálkodó szervezet.

A bv. kódex 281. § (3) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott munkahelyeknek

- a központi és a helyi önkormányzati költségvetési szerv,
- az állami és az önkormányzati fenntartású intézmény,
- az állami és az önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam vagy az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet,

be kell jelenteniük,

a bv. kódex 281. § (3) bekezdés d)-h) pontjában meghatározott munkahelyek

- a helyi közszolgáltatást végző egyéb szervezet,
- az egyházi jogi személy,
- a közhasznú jogállású szervezet,
- a civil szervezet,
- a gazdálkodó szervezet

bejelenthetik az állami foglalkoztatási szerv részére

a bv. kódex 281. § (5) bekezdés a)-i) pontjában foglalt

- a kijelölhető munkahely megnevezését és elérhetőségét,
- a közérdekű munka jellegét (FEOR), a munkahelynek a tevékenységét (TEÁOR), a közérdekű munkaként végezhető munkakör megnevezését, leírását,
- a kijelölhető munkahely által igényelt létszámot,
- a munkavégzés helyét,
- a munkavégzés tartamát,
- a napi munkaidő legalacsonyabb és legmagasabb mértékét,
- az arra vonatkozó adatokat, hogy a közérdekű munka az általános munkarend szerint heti pihenő- vagy munkaszüneti napokon végezhető-e,
- az egy napon foglalkoztatható személyek legkisebb és legnagyobb létszámát,
- a munkavégzéshez szükséges iskolai végzettségre, szakképesítésre

vonatkozó adatokat.

Egyházi jogi személy, egyházi intézmény

A foglalkoztatók között az egyház esetében különböző elnevezést használ a két jogszabály. A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény a jogrendszer egészén végigvezette az egyházi jogi személy, és az egyházi intézmény elnevezések megkülönböztetését.

Büntetőügyek esetén egyházi jogi személy lehet foglalkoztató. Az egyházi jogi személy nyilatkozat nélkül lehet büntető ügyben elítélt foglalkoztatója.

Szabálysértési ügyek esetén egy szűkebb kör, egyházi intézmény lehet foglalkoztató (pl. oktatási szociális, egészségügyi). Szabálysértési ügyben egyházi intézmény csak akkor vehető fel a foglalkoztatói nyilvántartásba, ha külön nyilatkozatban vállalja az elkövető foglalkoztatását és az ezzel járó értesítési, együttműködési és ellenőrzési kötelezettségeket.

2013. július 1-jétől az állami foglalkoztatási szerv által vezetett foglalkoztatói nyilvántartásban közérdekű munkavégzésre kijelölhető munkaköröket aszerint kell megkülönböztetni, hogy

- a Szabs. tv. alapján elkövetőt, vagy
- a bv. kódex alapján elítéltet, illetve
- mindkettőt

foglalkoztatni kívánnak-e a munkáltatók.

A foglalkoztatóra vonatkozó adatok bejelentése

A foglalkoztató, a székhelye szerinti állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalnál alkalmazott „Bejelentő lapon” jelentheti be a foglalkoztatói nyilvántartás szerinti adatokat.

[A "Bejelentő lap" és a "Nyilatkozat" a <http://nfsz.munka.hu/> honlap Foglalkoztatás ikonjára kattintva, a jobb oldalon található menüsor Közérdekű munka almenüjéről töltheti le.]

Közérdekű Munka Nyilvántartási Rendszer (KÖNYÍR)

A közérdekű munka végrehajtása céljából a foglalkoztatást biztosító munkahelyekről az állami foglalkoztatási szerv – honlapján [<https://konyir.munka.hu/>] közzétett – nyilvántartást vezet.

Szabálysértési ügyben kiszabott, vagy önként vállalt közérdekű munka végrehajtása

Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható [Szabstv. 14. § (1) bekezdés].

A közérdekű munka végrehajtása során az állami foglalkoztatási szerv – a foglalkoztathatósági szakvélemény figyelembevételével, a munkáltató beleegyezésével – foglalkoztatót jelöl ki a közérdekű munka végrehajtásának helyéül [Szabstv. 144.§ (7) bekezdés].

A közérdekű munka végrehajtása érdekében az állami foglalkoztatási szerv

- elsősorban az elkövető lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti település területén működő, vagy
- olyan közérdekű munka végzésére alkalmas munkahelyet jelöl ki, amelynek a megközelítése – az elkövető lakóhelyétől vagy tartózkodási helyétől – tömegközlekedési eszközzel az egy órát nem haladja meg [Szabs. tv. 144. § (7) bekezdés].

A közérdekű munka tartamát órákban kell meghatározni. A Szabstv. eltérő rendelkezése hiányában a közérdekű munka legkisebb mértéke hat, legmagasabb mértéke száznolcvan óra [Szabstv. 14. § (2) bekezdés].

A közérdekű munkát az elkövető hetenként legalább egy napon – a heti pihenőnapon vagy szabadidejében – díjazás nélkül végzi [Szabs. tv. 144. § (7) bekezdés]. A napi munkaidő legalább négy óra, legfeljebb nyolc óra azzal, hogy a közérdekű munka tartalma havonta nem lehet kevesebb huszonnégy óránál [Szabs. tv. 144. § (13) bekezdés].

A kijelölt foglalkoztató – lehetőség szerint az elkövető munkavégzésére vonatkozó igényének figyelembevételével – maghatározza a közérdekű munka megkezdésének időpontját [Szabs. tv. 144. § (15) bekezdés].

A közérdekű munka teljesítése során a kijelölt foglalkoztató köteles

- az elkövetőt közérdekű munkával foglalkoztatni,
- a közérdekű munka végrehajtásáról nyilvántartást vezetni,
- az elkövetővel kapcsolatosan kért felvilágosítást az állami foglalkoztatási szervnek és a szabálysértési hatóságnak megadni,
- a foglalkoztathatósági szakvélemény érvényességét figyelemmel kísérni, tekintettel arra, hogy csak érvényes foglalkoztathatósági szakvéleménnyel végezhető a közérdekű munka.

A kijelölés „kijelölő lappal” történik, amelyet az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatal ad át az elkövetőnek. A kijelölésről a járási (fővárosi kerületi) hivatal értesíti a foglalkoztatót.

Az elkövető által, foglalkoztató részére átadott "Kijelölő lap" visszaküldésével a foglalkoztató köteles tájékoztatni a kijelölő járási (fővárosi kerületi) hivatalt a közérdekű munkavégzés megkezdéséről.

A kijelölt munkahely haladéktalanul értesíti az állami foglalkoztatási szervet, ha

- az elkövető nem kezdi meg a közérdekű munka végzését, vagy
- munkakötelezettségének nem tesz eleget,
- illetve ha a közérdekű munka lehetősége a kijelölt időtartam előtt megszűnt, ezért más munkahely kijelölése indokolt.

Az értesítések során alkalmazott iratmintákat a járási (fővárosi kerületi) hivatalt a közérdekű munka bejelentésekor adja át a foglalkoztatónak.

Az állami foglalkoztatási szolgálat a közérdekű munka végrehajtását ellenőrizheti.

Büntető ügyben kiszabott közérdekű munka keretében történő foglalkoztatást érintő legfontosabb szabályok

A közérdekű munka végrehajtásáról a pártfogó felügyelői szolgálat gondoskodik, amely feladatát

- a központi vagy helyi önkormányzati költségvetési szervekkel vagy ezek intézményeivel,
- a helyi közszolgáltatást végző egyéb szervezetekkel,
- az állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott vagy erre a célra az állam vagy az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezetekkel,
- az egyházi jogi személyekkel,
- a közhasznú jogállású szervezetekkel,
- a civil szervezetekkel, valamint
- a gazdálkodó szervezetekkel (a továbbiakban együtt: munkahely) és
- az állami foglalkoztatási szervvel

együttműködésben látja el.

Ha a bv. kódex VIII. fejezetében meghatározott feltételeknek nincs megfelelő más munkahely

- a helyi önkormányzati költségvetési szervek vagy ezek intézményei,
- a helyi közszolgáltatást végző egyéb szervezetek,
- az önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott vagy erre a célra az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezetek

kötelesek a közérdekű munkavégzés helyét biztosítani [bv. kódex 280. § (2) bekezdés].

Az állami foglalkoztatási szerv a közérdekű munka szervezése céljából a közérdekű munka végzésére kijelölhető munkahelyekről foglalkoztatói nyilvántartást vezet [bv. kódex 281. § (2) bekezdés].

Az állami foglalkoztatási szerv a honlapján [<https://konyir.munka.hu/>] való közzétételrel tájékoztatja a pártfogó felügyelői szolgálatot azokról a munkahelyekről, amelyek közérdekű munka végzésére elítéltek kijelölését igénylik [bv. kódex 281. § (6) bekezdés].

Ha a foglalkoztatói nyilvántartás alapján a közérdekű munka elvégzésére nincs kijelölhető munkahely, a pártfogó felügyelő arra a Szabs. tv. alapján vezetett közérdekű munka foglalkoztatói nyilvántartás szerinti munkahelyet is kijelölhet [bv. kódex 281. § (8) bekezdés].

[A foglalkoztatói nyilvántartásba közérdekű munka végzésére kijelölhető munkahelyekről bővebben e tájékoztató "Közérdekű munka végzésére kijelölhető foglalkoztatók" részben olvashat.]

A közérdekű munka végrehajtására szolgáló munkahelyet az elítélt lakóhelye - ennek hiányában, vagy az elítélt kérelmére a tartózkodási helye - szerint illetékes kormányhivatal pártfogó felügyelője jelöli ki, a munkahely kijelölése előtt az elítéltet meghallgatja [bv. kódex 282. § (1) bekezdés].

A munkavégzés helyeként elsősorban az elítélt lakóhelye, ennek hiányában vagy az elítélt kérelmére a tartózkodási helye szerinti munkahelyet kell kijelölni [bv. kódex 282. § (3) bekezdés].

A munkahely kijelölése előtt a pártfogó felügyelő foglalkoztathatósági szakvélemény kiadása érdekében kezdeményezi az elítélt foglalkoztathatósági vizsgálatát. Az elítélt köteles a foglalkoztathatósági vizsgálaton megjelenni [bv. kódex 282. §. (4)-(5) bekezdés].

Az elítélt a foglalkoztathatósági szakvéleményt az elkészültétől számított tizenöt napon belül köteles bemutatni a pártfogó felügyelőnek, aki ennek alapján - kivéve, ha a közérdekű munkavégzés félbeszakítására okot adó körülmény áll fenn - legkésőbb a foglalkoztathatósági szakvélemény bemutatásától számított tizenöt napon belül a közérdekű munka végrehajtására szolgáló munkahelyet határozatban jelöli ki [bv. kódex 283. § (1) bekezdés].

A munkahely kijelölése előtt a pártfogó felügyelő - a kötelezettségeire vonatkozó tájékoztatás mellett - egyeztet a kijelölhető munkahellyel. A kijelölés esetére a kötelezettségek vállalásáról a munkahely vezetője vagy képviselőre jogosult tisztségviselője nyilatkozatot tesz [bv. kódex 283. § (2) bekezdés].

A kijelölt munkahellyel a közérdekű munka tartamára nem létesül munkaviszony, az elítélt a munkát büntetés-végrehajtási jogviszony keretében végzi [bv. kódex 280. § (3) bekezdés].

A közérdekű munka végrehajtása során a napi munkaidő legalább négy óra, legfeljebb tizenkét óra. A közérdekű munkavégzés heti időtartama legalább négy óra, de a negyvennyolc órát nem haladhatja meg. A letöltött közérdekű munkát órákban kell nyilvántartani [bv. kódex 280. § (4) bekezdés].

A közérdekű munka végrehajtása során a munkahely kötelességei [bv. kódex 287. § (4) bekezdés]:

1. az elítéltet az ítélet és a kijelölésről szóló határozat szerinti közérdekű munkával, hetente legalább egy napon, napi legalább négy és legfeljebb tizenkét óra közötti tartamban foglalkoztatni,
2. az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit biztosítani,

3. a munkavégzéshez szükséges tájékoztatást és irányítást megadni, a munkavégzéshez szükséges ismeretek megszerzését biztosítani,
4. az elítéltet a munkavédelemmel, a balesetvédelemmel, a tűzvédelemmel és a környezetvédelemmel kapcsolatos előírásokról kioktatni,
5. az elítéltnak a munkával összefüggésben okozott kárt megtéríteni,
6. a pártfogó felügyelő által megküldött nyilvántartó lapot és jelenléti ívet vezetni,
7. az elítéltről kért felvilágosítást a pártfogó felügyelőnek megadni,
8. haladéktalanul értesíteni a pártfogó felügyelőt arról, ha
  - a. az elítélt a büntetése letöltését megkezdte,
  - b. az elítélt a közérdekű munka önkéntes végrehajtásának nem tesz eleget,
  - c. új munkahely kijelölése tűnik célszerűnek,
  - d. rendkívüli esemény következett be, így különösen, ha az elítéltet munkahelyi baleset érte,
  - e. az elítélt a meghatározott közérdekű munkát teljesítette.

Budapest, 2016. január